

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مشرط القيم

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه

قبول اولنور

درج ايدهلن آثار اعاده اولنور

دينه، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتده و سياسياتده و باطاضه كرك سياسي و كرك اجتماعي و مدني احوال و شئونه اسلاميه و ده بحث ايدر و هفته ده بر نشر اولنور.

آبونه بدلی

سنه لکی

التي آيلنی

ممالك عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	»	۶۰۵	۳۰۵ روبله
سائر ممالك اجنیه	»	۱۷	۹ فرائق

صاحب و مؤسسلی :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلیر

اوچنچی جلد

۲۶ ذی القعدة ۳۲۷ پنجشنبه ۲۶ اشرفین ثانی ۳۲۵

عدد : ۶۶

بر تربيه متينه كوره چك صو كره ؟ ... بونلرك حالى ؟
فقط بزمايوسمى اوله لم ؟ خاير، هيچ بروقت ! امين اولسونلر ،
اودشمنان حقيقى دين و شريعت كه بك ياقين بر زمانده « ويوم يعص الظالم
على يديه » سر جليلنه مظهر اوله جقلردر. فانتظروا ! انامكم منتظرون .

م . ص . بخارى

طورغاي ولايتنك قوستاناي شهرنده بر مسلمان جمعيت خيريه سى
تاسيسى ايچون رخصت آلمشدر . « وقت »

صراط مستقيم

بويله بر امر خيريه تشبث ايتدكلرندن طولاي اورا اهالى مسلميه
واغنيا كرامنى تبريك ، جمعيتك دوامنى تمى ايدرز .

جناب حقه بيكلرجه حمد و ثنا اولسونكه روسيه اسلاملى
آره سنده بويله جمعيتك مقدارى كوندن كونه چوالمقده وبوكي
واسطه لر ايله بى كس وعاجز قالمش قارداشلىرىمى نائل معاونت
اولمقدهدر . بوجميتلردن برى ده ترويسكى جمعيت خيريه اسلاميه .
سيدر كه بوندن ۱۱ - ۱۲ سنه مقدم روسيه اغنياسندن مليونر
برادران ياوشغلك همت وغيرتى سايه سنده تاسيس اولنه رق امثالى
نامسبوق خدمتاره موفق اولمشدر .

۱۹۰۷ سنه ميلاديسنده روسيه ده حكمرما اولان مدهش قولرا
علتلك ميدانده يوز اوستى براقش اولديغى برچوق اسلام يتيملىرى
بوجميت محترمه امدادينه يتيشهرك روسلرى بيله حيرتده براقه حق
بر اثر فعاليت كوستردى . تحت حمايه سنده بردارالايتام كشاديله
بوزواللىلرى ابدى بر فلاكتدن قورتاردى .

اوصيرالرده محترم اماملرك جامعلرده آغلايه آغلايه بواصر خيريه
تشويق وترغيبلىرى ، اهالينك ده اماملرك شوو وضعيت ترحم آورندن
جدا متاثر اوله رق نمنك كوزلرايله اغانيه شتاب و كلتلى فداكارلقلرده
بولنلرى حقيقه شايسته تقدير ايدى .

جمعيت بونلرى يالكز اعاشه واسكان ايله اكتفا ايتدى .
غداى مغويلرلى دخى نظره آلهرق كنديلرينه خصوصى بر معلم
ومعلمه تعيين ايتدى ومنتظم بر طرزده تدريسلىرىنه اعتنا كوستردى .
ايشته نتيجه لى ، ثوابى مشمر معاونتلىر .

دوشونه لم كه جمعيت مقدسه بر آن اول بوزواللىلرك امدادينه
يتشمسه ايدى كيم بيلير بو يتيملر هانكى يد غدرك قربان اعتسافى
اوله جقدى .

فقط افسوس كه ترويسكى اهالى مسلمه سنك بو خدماتى تقدير
خصوصنده كى قدر شناسلى چوق سورمه دى بر معتاد ديندارلق نقابى
آلتده اجراى نفاقدن خالى قالميسان غرضكارلر بوخيرلى مؤسسه يه
قارشى ده سهام تعريضى حواله ايدرك خلقى بوتشبدن دخى تربيدوتنغيره
موفق اولديلر . جمعيتك مؤسسلىرى تكفير اولندى . اغانيه تشويق
ايدن خطيبلىر منبرلردن واعظلىر كر سيلردن جبراً اينديرلدى . زواللى
اسلاملر آره سنده ينه تفرقه لر بليردى بدخواهله بحق بر وسيله

ناصل خنيس برانديشه نك مغلوبى اولدقلىرىنى اكلادم :

« كورميورميسكز ؟ استانبولده ، خليفه اسلامى خلع ايدنلرهب
بوكي مكاتبدين نشأت ايدن شباندن عبارت ايمش .. كچن امتحانده ده
كورديك : بش ياشنده كى برچو جق اوتانمده دن ، صيقلمه دن بش بيك
كبرانك حضورنده بزم بيله لايقيه اكلايه ماديغمز مسائل دن بحث ايتدى
بناء عليه آتيز و طولاييسيله امير حضرتلرينك موقعى تهلكه ده در . »
بوسوزلرك نه درجه بى سروبن اولديغى ، مطالعين كرام حضراتى محاكمه
بيورسون . بن ، مؤاخذه ايتكه لزوم كورميورم . يالكز ششونى
عرض ايتمه دن كچه ميه جكم : علمائى كرام حضراتى بوكي ترهاتى سرد
ايله اميرى كندى طرفلرينه جلب ايتك ايتيورلر .
برده بوذوات محترمه شرعه استناد ايتك اوزره :

« القديم يترك على قدمه »

دييورلر مش . بودليله جواب ويرمك بزم صلاحيتمز داخلنده
اولماديفندن اهل علمه حواله ايدرز .

مكتبلرك جدول تدريسائى ده تدقيق ايتدك مغاير شرع شريف
هيچ بر شيئه تصادف ايتدك :

علم حال ، قرآن كريم ، تجويد ، حساب ، حسن خط ، بر بارچه
صرف ونحو ، قرائت فارسى ، چغتايجه قرائت .

مكتب قديمك پروگرامنه كلنجه : لايتغيردر . قرآن كريم دن
صو كره ميخانه دن ، غلمانايتدن باحث ديوانلر : حافظ ، نوابى ،
فضولى ، صيقل ، بيدل . چو جق دها آغوش مادرنده ايكن :

الايايها الساقى ادر كاساً وناولها

كه عشق آسان نمود اول وليك افتاد مشكلها ،

و : اشرقت من شمس عكس الكاس انوار لهداى

يار عكسين ميده كوردم ، جامدن چيقدى صدا

مقدمه سيله بر درس عيش و غرام المغه باشلار . بو تدريسات برده
بيرونانه حاشا ! - موافق احكام شرعيه عد ايديلورده چو جقلره
احكام دينيه لرلى بلا تكلف ، آز زمان ظرفنده تعليم ايدمك واسطه
تدريسه منافى شر ، حتى كفر ! . تحريف دين ! دينور ! نه ديملى ؟
« ومن افترى على اء كذباً » ديمكدن باشقه چاره مز يوقدر .

عجبا بو علما ديدكلر مز جهله زمان الله دن قورقمايورلرمى ؟ وارثى يز
ديه فخر ايلديكلرى پيغمبردن اولسون حيا ايتيورلرمى ؟ جناب حقا
منتقم اولديغى خاطرلرينه كتيرمك ايسته ميورلرمى ؟

بو ، عادتا دينه قارشى بر عصيان ، بر طغيان ، بر بغي و فساد دكليدر ؟
خمرى صوكي ايجرلر .. آدينه ده اوتانمادن ، حيا ايتمه دن « مثلث
شرعى » قورلر ... اكل ربا ذاتاً بونلر ايچون مباح ، دهاده ذكرى
موجب حجالت اوله جق انواع مساوى ! بورذالتلر مشروع اوليورده
اصول جديده تدريسيه نه دن غير مشروع اوليور ؟ بونك جوابى غايت
بسيطدر :

چونكه چو جقلر احكام دينيه لرلى ، - حلال نه در ، حرام
نه كى شيلردر - او كره نه چك ، خالقنى ، پيغمبرنى لايقيه طانيه جق ،

ایچون موی الیه حاجی افندینک بردکان وقف ایده جکی خبری اهالی آره سنده دوران ایتمکده در .

کنه اورسکی ده ارباب همتدن حاجی احمد صفا افندی بورنابف جنابلی بر طاش دکانی کندی بنا کرده سی اولان برنجی مسجد حضورنده کی مدرسه یه وقف ایدرک جمعیت خیریته نک اداره سنده تسلیم ایتمشدر .

بویکی حاجی افندیلرک همتلرینه اورسکی مسلمانلری عظیم تشکرلر ایدیور . « بیان الحق »

قیرغیزلرده مدرسه بنا ایتمک

قیرقیزلر آره سنده ایجه شهرت قازانمش قاضی محمد افندی ایله مخدومی مکارم افندی ملتک تعلیم و تربیه سی خصوصنده یک چوق خدمتلی سبقت ایدن ذوات محترمه دندر . و قتیله مدرسه لرنده آلتی یوزه بالغ طلبه علوم تربیه و مادی و معنوی نائل استفاده اولورلردی . فقط مع التأسف بوندن دورت سنه مقدم بویکی ذاتک ضیاع ابدیلری حقیقت بتون قیرغیزلری دلخون ایتمکله برابر مدرسه لرکده امر اداره سنده تأثیرات عظیمه حصوله کتیردی عادتاقبانه جق برحاله کلدی .

قاضی محمد افندی حضرتلرینک ایکنجی مخدومی معالم افندی ایسه پدر و برادرلرینک بونجه امکلر صرف ایدرک حصوله کتیردیگی شو مدرسه لرک بویله محو و مندرس اولمسنه آجیهرق بونجه مساعی نک هدر اولوب کیتمسندن متأثر اولهرق کچن تموز آینده بر اجتماع یاپدی . اجتماعه مدرسه نک یکیدن اصلاح اولنمسانی حقنده اهالی ایله مشاوره ده بولندی . معارفه صوصامش اهالی ایسه معالم افندینک بویله معارفپورانه امللرندن یک زیاده بمنون اولهرق عظیم تشکرلرده بولندیلر واللرندن کلان معاونتی اسپر که میه جکلرینی وعد ایستیلر .

« معاونت » خصوصی دخی یالکز سوزده قالمیوب مدرسه ۲۰-۳۰ دیساتنه داری ا کهرک بونک حاصلات صافیه سی بیک روبله (۱۲۵۰۰ غروش) ایش بوندن ماعدا طوبیلانان اعانه نک یکونی ده درت بیک روبله یه بالغ اولمشدر . دیمک شمندی مدرسه قاصه سنده ۵ بیک روبله (۶۲۵۰۰ غروش) یاره موجوددر .

اهالی بویله بر موفقیتیه یک بمنون اولهرق تیزوناسکی مدرسه لری تعمیر ، یکیلرینی بنا ایدرک مقتدر معلملر جلب ایتمکله بر آن اول اولاد ملتک کسب عرفان ایتملرینی صبرسنزلقله بکله مکده درلر .

بیک محمد طاشه محمدن

« وقت »

صراط مستقیم

قیرغیزلر ۱۷۳۷ سنه میلادی سنده روسیه حمایه سنی درت شرط تحتنده قبول ایتمشدر . (بوشرائطی متضمن اولان مقاوله پترسبورغ اوراق اداره سنده محفوظدر .)

بوندن ۳۷ سنه اولنه قدر تورملک ایله اداره اولنیورلردی .

استهزا ویرلدی . عجبا بومنافلر هجوملریله نه کبی منافع تأمین ایدیور . لردی ، ایشک ایچنده نه کیزی اللر دونیوردی ؟ بورالری موضوع بحث ایتمک ایسته میز . یالکز شوراسنی اشارت ایده ملکه بتون ظواهری خیر محض اولدیغنی کوسترن شو تشبث مشکوری برطرف ایتمک ایچون منافقلرینه دینک ضیاعندن بحث ایدیورلر و بومعاونتلی بدع سیئه اولق اوزره خلقه کوستریورلردی . قاتلهم الله شیمدیلک قوستانای اهالی مسلمه سندن تمنا تمز بوقیل اغفالاته قارشى متبصر بولنهرق منافع ملیه یی محافظه یه سعی ایله جمعیتلرینی متوالیا مظهر ترقی ایتملریدر .

بزم حصه لرمنز نره یه کیدیور ؟

اورنبورغ ولایتک بوسنه کی عموم دائرة زراعیه یه محصص مبالغدن ۱۵ بیک روبله سی (۱۸۷,۶۰۰ غروش) کلیسا مکنبلرینه ویرلدی . بوم پاره لرک اقلی ۵ بیک روبله سی (۶۲۸۰۰ غروش) مسلمانلردن طوبیلاندیغنی شبهه سزدر . اکر مسلمانلر بوم پاره یی کندی مکتب مدرسه لرینه طلب ایدرلرسه نه کبی جواب آلورلردی ؟ « وقت »

صراط مستقیم

کچنلرده رساله مزده نشر ایتمکمز روس معارف نظارتک بیاناتنه نظراً آله جق جواب یک صریحدر . اوده « سز لر یک کروده قالهرق معارف خصوصنده خرسیتانلرله بر درجه ده بولنه مادیغکزدن دائرة زراعیه دن پاره آلوب مکنبلریکزه ، مدرسه لرکزه صرفه اهل دکلسکز . ذاتا بویله برشی اهالی مسلمه نک دائرة زراعیه یه فنا کوز ایله باقه لرینی ده مؤدی اوله جق جهتله حکومت آسایش مملکتته تعلق ایدر احوالده اطرافلی دوشونمکه مجبوردر » طرزنده کی آجی سوزلردن عبارتدر . واقعا ای کوز ایله باقدقلری تقدیرده ده بوندن اسلاملرک نه صورتله مستفید اوله جق جای نظردر . مع مافیه روسیه معارف نظارتک مسالکنی نظره آلانلر بوم اشکالی حل ایتمکده ده مشکلات چکمز لر .

ترویسکی شهرنده ایلولک برنجی کوندن اعتباراً امام بیکماتفک رفیقه حیاتی خانم افندینک تحت حمایه سنده برقزلر مکتبی کشاد اولمشدر . بویکی مکتبک پروگراملری بژده تطبیق اولنسان معهود پروگراملردن باشقه اولهرق نمونه اتحادینه سزاوار بر مکملیتمده در . « بیان الحق »

اورسکی شهرنده (اورنبورغ ولایتی) حاجی عباس کنکیف برقزلر مکتبی بنا ایده رک مسلمان جمعیتک (جمعیت خیرییه اوله جق) تحت تصرفه تسلیم ایتمش . بوسنه ک اودون مصارفاتی مومی الیه حاجی افندی یه عائد اولهرق اداره و معلملر مصارفی ایسه جمعیته عائددر . مکتب آغستوس ۱۰ تاریخنده کشاد اولهرق یالکز آغستوس ایچروسنده قید اولنان طالباتک مقداری ۷۰ بالغ اولمشدر . مکتب